

ระบบการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างพยาบาลของชุมชน : กรณีศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ยุวรงค์ จันทรวิจิตร*
วารภรณ์ บุญเชียง*
รังสิมา ภูมิสวัสดิ์**
อัจฉรา สุกนธสรพร*
สุภารัตน์ วัชรวิคุณ**

บทคัดย่อ : การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการคัดเลือกที่เหมาะสมในการสร้างพยาบาลของชุมชน เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของพยาบาลของชุมชน และศึกษากระบวนการผลิตและปัจจัยสนับสนุนระบบการจัดการศึกษา เพื่อการสร้างพยาบาลของชุมชน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล พยาบาลผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนและหน่วยปฐมภูมิประชาชน ผู้นำชุมชน ครู/อาจารย์ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ศึกษา รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ และคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 75 คน รวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2549 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแนวคำถามสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ที่จะมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาในโครงการ ได้แก่ ผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โรงเรียน บุคลากรด้านสุขภาพ ผู้นำชุมชน ประชาชน ในพื้นที่ และคณาจารย์จากคณะพยาบาลศาสตร์ โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ บิดามารดาของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในท้องถิ่นอย่างน้อย 5-10 ปี นักเรียน สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 อายุไม่เกิน 25 ปี สัญชาติไทย ส่วนสูง 150 เซนติเมตรขึ้นไป ได้เกรดเฉลี่ยอย่างน้อย 2.5 ขึ้นไป มีใบรับรองการฝึกงานในสถานบริการสุขภาพในท้องถิ่น มีความประพฤติดี รักวิชาชีพ อดทน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน รักท้องถิ่น สุขภาพแข็งแรง และต้องผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของคณะ โดยผ่านการสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์ ตามกระบวนการรับเข้าโครงการพิเศษของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2) พยาบาลของชุมชนควรมีสรรถนะดังนี้ ทำงานในชุมชนได้โดยประยุกต์หลักวิชาการอย่างเหมาะสมกับวิถีชุมชน เข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำงานเชิงรุกและทำงานเชิงรับ มีภาวะผู้นำ บริหารจัดการและทำงานเป็นทีมได้ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศได้ดี 3) กระบวนการผลิตและปัจจัยที่สนับสนุนในการสร้างสมรรถนะ ได้แก่ การกำหนดคุณสมบัติก่อนการเข้ารับการศึกษา การเตรียมนักศึกษา การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการมีส่วนร่วมขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

วารสารสภาการพยาบาล 2552; 24(3) 94-106

คำสำคัญ : ระบบการจัดการศึกษา พยาบาลของชุมชน

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Nursing Educational Management System for Producing Nurses of the Community: A Case Study at Faculty of Nursing, Chiang Mai University

Yuwayong Juntarawijit, Dr.P.H.*

Waraporn Boonchien, Dr.P H.*

Rangsima Poomsawat, M.Sc.*

Achara Sukonthasarn, Ph.D.*

Suparat Wangsrikhun, Ph.D.*

Abstract : This descriptive study aimed to develop appropriate selection processes, to study expected competencies of nurses of the community, and to investigate the producing processes and supporting factors in the nursing educational management system for producing nurses of the community. This study was conducted in participation with 75 related persons in the community and faculty members from the Public Health Nursing Department, Faculty of Nursing, Chiang Mai University(CMU). The instruments used in this study were surveys form, interview form and focus group guideline. Data were analyzed using content analysis.

The results showed that; 1) persons involved in selecting students to be admitted into the project were representatives from the local organization and school, health personnel, community leaders, and people in the area. The criteria for student selection were as follows: student's parent live in the area for 5-10 years, Thai nationality, age less than 25 years old, completed grade 12, grade point average of 2.5, certified of working experience by local health center/hospital, in good health, good conduct, involved in community activities, and pass the entrance paper and interview examination according to CMU's admission process; 2) nurses of the community should have competencies in applying academic knowledge to work properly within the community context, proactive and passive working, leadership, management, and working as a team, good relations, skills in computer usage and information technology; and 3) producing processes and supporting factors for enhancing competencies were; the specification of the criteria for students before admission, student participation, setting of the teaching-learning process and extra activities besides the curriculum, and participation among related organizations in the community.

Thai Journal of Nursing Council 2009; 24(3) 94-106

Keywords: Nursing educational management system, Nurses of the community

*Faculty of Nursing, Chiang Mai University